

REPORTAŽA O ŽUPNIJI KRANJ - DRULOVKA/BREG

CERKEV MARIJE, POMOČNICE KRISTJANOV NA BREGU OB SAVI / I. Ž.

GLAVNI OLTAR V CERKVI NA BREGU JE DELO IVANA VURNIKA IZ RADOVLJICE, POSTAVILI SO GA PO REKONSTRUKCIJI CERKVE LETA 1871. / I. Ž.

Krščanska domova nad Savo

Župnija Kranj - Drulovka/Breg je lansko leto praznovala 40-letnico, leta 1983 jo je ustanovil nadškof dr. Alojzij Šuštar

Župnijo Kranj - Drulovka/Breg je 14. avgusta 1983 ustanovil takratni ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Prvi župnijski upravitelj je bil France Ivanc, do takrat kaplan v Kranju. Cerkev v Drulovki je posvečena nadangelu Mihaelu, na Bregu pa Materi Božji, pomočnici kristjanov. V ustanovni listini so zapisali, da sta obe cerkvi po statusu enakovredni, zato so tudi oba kraja dali v uradno ime župnije.

V župniji imajo ob nedeljah trikrat mašo in še sobotno v Drulovki, ki je že nedeljska. Ob sobotah zvečer imajo v Drulovki ljudsko petje, za maše ob nedeljah ob 7.30 na Bregu vodi petje Tea Sušnik, v Drulovki ob 9. uri Tine Vidic in ob 10.30 Luka Zevnik, ki vodi tudi ljudsko petje. Ob večjih praznikih poje na Bregu mešani pevski zbor, ki nima rednih vaj, ampak priložnostne. Poleg petja sodelujejo laiki pri maši z branjem beril, zlasti za velike praznike pa še na druge načine.

Petje celotnega občestva

Organist in pevovodja Luka Zevnik je za Družino predstavil

svoje izkušnje in poglede na cerkveno petje v manjši župnijski skupnosti. V župniji je 23 let organist in pevovodja. »To sem postal na povabilo nekdanjega župnika Franca Ivanca. Orgle sem imel rad in sem ga enkrat prosil, če lahko pridem zaigrat, takrat so bile nove. Dovolil mi je in me potem ob drugem takšnem obisku prosil, če bi lahko prišel orglat. Nevešč tega sem se v to podal prestrašen in negotov, a sem se sčasoma naučil, kaj pomeni biti organist. V tem času sem vodil več župnijskih zborov, v zadnjem času pa smo s sodelavci sklenili, da pevski zbor v župniji ne bo več sodeloval, krepili pa bomo petje celotnega občestva. Pred oltarjem je zasledba, ki z glasbo spodbuja vse, da pri maši tudi pojejo. Mislim, da je to prava pot sodelovanja s petjem pri maši. Zdi se mi, da bolj, kot da je na eni strani sodelovanje vrhunskega zbora in na drugi samo poslušanje. Seveda sodelovanje pri petju potegne za seboj številne priložnosti, ne samo nedeljsko petje, pač pa tudi petje pri posebnih dogodkih (miklavževanje, pogrebi, po-

roke, zakonski jubileanti). Seveda sem spada tudi petje psalmov in občasno sodelovanje drugih instrumentalistov, sam igram orgle in klavir.«

V zadnjem času se posebej posvečajo slavilni glasbi. »Ta še posebej pri velikem delu občestva zaneti močan ogenj v njihovih srcih. Čutiš, da z igranjem nisi le ohranjevalec ljudskega izročila, pač pa nekdo, ki s tako zvrstjo glasbe ljudi nagovarja, spodbuja k veri. K temu, da lahko ljudje doživljajo posamezna liturgična in neliurgična verska besedila globlje, kot bi jih sicer. Iz ljudi ustvarjaš nestatiste, ki sodelujejo oziroma ne sodelujejo pri maši, pač pa občestvo sodelujočih vernikov pri maši. To se mi zdi najlepše

in največje, kar lahko s svojim delom glasbenika v župniji naredim.«

Šmarnična pobožnost

V župniji imajo dvakrat na teden izpostavljeno Sveto Rešnje telo: na Bregu ob četrtkih, v Drulovki pa ob sobotah, obkraj pred večerno mašo. Posebnost župnije je tradicionalna šmarnična pobožnost vsako nedeljo v maju, h kateri prihajajo ljudje tudi iz drugih krajev. Imajo ŽPS, gospodarski svet, zakonsko skupino, molitveno skupino, mladinsko skupino, skupino za čiščenje cerkve. Imajo tudi

Schönstattsko molitveno skupino. Nekateri mladi so vključeni v skavtsko skupino v Kranju, v oratorij in pevski zbor v župniji Kranj Šmartin. Župnik Ciril Plešec spomni, da kakor naj bi vsak človek imel svoj dom, od koder bi odhajal in prihajal, tako naj bi tudi vsak kristjan vedel, kje je njegov krščanski dom. Za vsakega kristjana to pomeni, da ve, da je to njegova župnijska cerkev.

V župniji živi 3.600 ljudi, od tega je okoli 2.800 katoličanov, nedeljnikov je 320. Veroučencev je 154, v zadnjem letu je bilo 23 birmancev, pet prvoobhajanj-

Luka Zevnik, organist in pevovodja

Kot organist in pevovodja krepim tudi svojo vero. Odgovornost terja, da sem vedno prisoten pri mašah in se nanje tudi pripravim. Kot organist, ko tudi izbiram pesmi, sledim liturgičnemu letu, praznikom, se na to pripravljam precej prej kot občestvo, in sicer s pevkimi vajami, z vadbo skladb. To seveda pri meni krepim vero, razmišljanje o verskem življenju, prazničnih dnevih, še posebej v postnem in velikonočnem času. Na koncu vidim, da mi je aktivno sodelovanje še bolj kot drugim v veselje, v veliko spodbudo mojemu verskemu življenju, in sem za to neizmerno hvaležen. Ko vidiš in slišiš zadovoljne ljudi, ki so veseli, da s svojim znanjem in zavzetostjo sodelujem pri obredih, mašah ter praznikih in na ta način polepšam doživljanje bogoslužja, se te to veselje in hvaležnost dotakne. Vesel sem, da sem s tem nekomu polepšal ta pomembni del njegovega življenja.

Mija Aleš, članica ŽPS, GS in Karitas

Za delo v župniji ne namenjam svojega prostega časa, ampak potrebni čas. V župnijskem pastoralnem svetu so pomembna prizadevanja, da ostaja naša cerkev živa, poleg tega sem članica gospodarskega sveta, kjer pomagam pri upravljanju in gospodarjenju v cerkvi. Kot cerkvena pevka že od otroštva prispevam k duhovnemu vzdušju pri bogoslužju. Kot ustanovna članica župnijske Karitas pa se posvečam dobrodelnim dejavnostim in pomoči potrebnim. Posebej sem ponosna na svojo vlogo pri projektiranju kamnitega oltarja, krstnega kamna in ambona v naši cerkvi. S tem delom ostaja trajen pečat za prihodnje rodove, kar mi predstavlja velik pomen in ponos.

15. AVGUSTA 2023 JE ŠKOF DR. FRANC ŠUŠTAR BLAGOSLOVIL DELA NA OBNOVLJENEM ZVONIKU. / I. Ž.

NA ZUNANJŠČINI CERKVE NA BREGU JE FRESKA SV. KRIŠTOFA, KI JO JE NASLIKAL JERNEJ IZ LOKE V 16. STOLETJU. /I. Ž.

CERKEV SV. MIHAELA V DRULOVKI /I. Ž.

1436

PRVIČ omenjena cerkev sv. Mihaela v Drulovki.

1560

PRVIČ omenjena cerkev Marije, pomočnice kristjanov na Bregu.

1717

POŽAR je uničil vas Breg.

1983

USTANOVILI so župnijo Kranj - Drulovka/Breg.

1999

CERKEV na Bregu je dobila nove orgle.

2013

CERKEV na Bregu je dobila Grozdetove relikvije.

ŠKOF DR. FRANC ŠUŠTAR IN ŽUPNIK CIRIL PLEŠEC Z GASILCI /I. Ž.

so obnovili. Postavili so dve novi oglasni tabli. Tu je tudi del poti jeprškega učitelja Simona Jenka, ki jo je skupaj z župnijo pripravila Krajevna skupnost Mavčiče.

Leta 2013 so postavili nov kamniti oltar z relikvijami bl. Alojzija Grozdeta, ambon in krstni kamen. Leto 2023 je bilo za župnijo pomembno, saj so praznovali 40-letnico obstoja, stoto obletnico rojstva bl. Alojzija Grozdeta in se spominjali 80. obletnice njegove mučeniške smrti. Ob tej priložnosti so obnovili zvonik, v katerega so vgradili nova okna.

40 let župnije

40-letnico župnije so praznovali 15. avgusta 2023. Mašo je ob

somaševanju domačega župnika Cirila Plešca daroval pomožni škof dr. Franc Šuštar, ki je ob koncu podelil škofijska priznanja, za delo v župniji so jih dobili Franc Kalan, Alojz Intihar, Jože Bajželj, Valentin Vidic, Luka Zevnik, Tea Sušnik in Mija Aleš. Podelili so tudi zahvale župnije, ki so jih prejeli Franci Šemrl, Simona Komloši, Rafaela Jaklič, Dušan Škraba, Matevž Remškar, Matjaž Rakovec, Anica Planinšek, Marja Flegar, Tomo Bizjan ter Dora in Vili Sukič. Po maši je škof Šuštar pred cerkvijo blagoslovil dela na obnovljenem zvoniku, sledilo je srečanje ob župnišču.

IVO ŽAJDELA

ivo.zajdela@druzina.si

cev, 14 krstov, štiri poroke in 15 pogrebov.

Vurnikov oltar

Cerkev Marije, pomočnice kristjanov na Bregu ob Savi je bila nekoč in je deloma še zdaj obdana z gozdom, zato so ji nekoč rekli Marija v leščevju. Prvič je omenjena v virih leta 1560, verjetno pa je stala že pred letom 1445. Na pročelju ima veliko poslikavo sv. Krištofa, ki jo je naslikal slikar Jernej iz Loke, ki je deloval v 20. in 30. letih 16. stoletja. Prvotno gotško arhitekturo so leta 1762 in 1871 temeljito prezidali ter delno barokizirali, kasneje pa so jo še večkrat posodobili.

Glavni oltar je delo Ivana Vurnika iz Radovljice, postavili so ga po rekonstrukciji cerkve leta 1871. Osrednji kip v njem je stari kip sedeče Marije z detetom Jezusom iz prejšnjega, lesenega gotskega oltarja, izdelanega okoli leta 1450. Prvotno naj bi bil to kip Žalostne Matere Božje z mrtvim Jezusom v naročju, vendar so ga v času baroka preoblikovali in mrtvega Jezusa nadomestili z lesnim Božjim detetom. Tudi ostale štiri kipe (sv. Andrej, sv. Pavel, sv. Peter in sv. Janez) so verjetno vzeli iz starega got-

skega oltarja. Stranska oltarja sv. Ahacija in sv. Lovrenca sta lesena, narejena v baročnem slogu leta 1687. Na ograji kora je velika ex voto slika, ki prikazuje cerkev in vas ter požar, ki ga je leta 1717 zanel strela, in zaobljubo vaščanov, da ne bodo plesali ob nedeljah. Leta 1999 so na koru postavili nove orgle, ki so jih izdelali v škofijski orglarski delavnici v Hočah pri Mariboru.

Cerkev sv. Mihaela v Drulovki je prvič omenjena leta 1436, glavni oltar je iz 17. stoletja. V cerkvi je Layerjev križev pot. Pročelje krasi velika freska sv. Krištofa slikarja Matija Brađaška, ki ima obraz po podobi pesnika Simona Jenka.

Freska sv. Krištofa

Z obnovo okolice cerkve so začeli leta 2008, ko so zaradi širitve ceste Breg-Drulovka prestavili križ. Ker ni bil več primeren, so naredili novega. Hkrati so uredili dostop do cerkve in parkirišče, ki ga niso imeli. Obnovili so fresko sv. Krištofa, ki jo je naslikal Jernej iz Loke v 16. stoletju, in naredili nad njo zaščitno streho. Tudi streho cerkve in obeh zakristij

Ciril Plešec, župnik

Rodil sem se leta 1958 in sem svojo mladost preživel v Preski pri Medvodah. Oče nam je umrl, ko sem bil star deset let. Takrat sem začutil tudi duhovniški poklic. Takratni župnik Janez Ham mi je dejal: »Veš, bolj je šepati v pravo smer, kot teči v napačno.« Ker sem po naravi vesel človek, sem si izbral tudi novomašno geslo o veselju: »Z veseljem služite Bogu, radostno vstopajte v Njegovo svetišče« (Ps 99). Tega sem se vedno držal in se še zdaj. Najprej je bilo treba urediti cerkev in njeno okolico. Leta 2023 je župnija praznovala 40 let obstoja, zato smo to leto posvetili tej obletnici. Bilo je kar precej duhovnih prireditev in tudi drugih. Povabili smo tudi goste, ki so nam spregovorili o svoji veri. To je bilo odlično pričevanje. Leto 2023 je bilo zame osebno leto preizkušanj. Najprej sem premagal raka, zdaj pa čakam na operacijo kile. Marsikaj sem z veseljem prepustil laikom. Toda še vedno vsaka skupnost (tudi župnija) potrebuje nekoga, ki je za vse odgovoren ali vse koordinira. Lahko bi

rekli, da mora biti župnik duhovni oče vseh v župniji, kakor oče v družini. Župnik na župniji bi moral biti to, kar se nanaša na Boga, vse ostalo bi morali narediti farani. Nič ni samoumevno in ne teče kar samo. To so občutili predvsem farani, ko nisem mogel vsega storiti, kar običajno delam. Ni več tako, kot je bilo, ko je župnik oznanil, in so se možje zbrali, postorili, kar je bilo potrebno. Če v šali rečem: ni več tistih časov, ko smo lovili ribe z mrežami, zdaj moramo metati trnek, če kdo prime.

I. Ž.

Franci Kalan, mežnar

Za Družino je povedal, da so komunisti leta 1948 očeta Franca zaprli v Ferdrengu, mamu pa v Rajhenburgu, njuna dve- in štiriletna sinova sta ostala sama v hiši. Tudi oba prva župnika so zaprli in sta prišla na Breg po izpustitvi iz zapora, Anton Kovačič (umrl je leta 1955) in Franc Presetnik, prišel je iz Starega trga pri Ložu, bil deset let zaprt, duhovnik na Bregu je bil 27 let. Njegova družina (hišo imajo ob cerkvi) mežnari že 70 let. Najprej je mežnari očel od leta 1953, po njegovi smrti leta 1973 pa on. Začel je že kot ministrant. Poleg vsega ostalega pri skrbi za cerkev je bila njegova posebnost in veselje delo z rožami oziroma krašenje z ikebanami. Na leto jih je pripravil tudi 250. Tudi cerkvene prte je pral in likal. Mežnarstvo je jemal resno, z veseljem ga je opravljal. Zelo je zadovoljen s svojo zvestobo župniji. Cerkev je okrasil še ob prazniku 40-letnice župnije avgusta letos. Zdjaj pa mora izpreči, saj mu težave z zdravjem tega poslanstva ne dovoljujejo več opravljanja.